

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen 6. kt./HBO/BICB/3.1/2.1

Sagsnr. 2009-20-24-00285/Dep. sagsnr. 3834

Den 1. februar 2010

FVM 734

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret majs 1507x59122 under Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer (komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke

Kommissionen har den 22. januar 2010 fremsendt forslag til beslutning om tilladelse til markedsføring af genetisk modificeret majs 1507x59122 efter reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003 om genmodificerede fødevarer og foder (GMO-forordningen).

Forslaget er sat til afstemning på mødet i den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH) den 9.-10. februar 2010.

Beslutningsforslaget lægger op til, at der gives tilladelse til import og markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af majs 1507x59122. Ifølge Den Europæiske Fødevareresikkerhedsautoritets (EFSA) udtalelse kan majskernelne fra den genmodificerede majs anvendes til fødevarer- og foderbrug på samme måde som konventionelle majskernelne, det vil sige både som hele kerner og i forarbejdet form. Godkendelsen omfatter også tilladelse til industriel forarbejdning, men ikke til dyrkning af majs i EU. Majs 59122x1507 indeholder ikke antibiotikaresistens-markørgener.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Danmark er tilhænger af, at afgørelser vedrørende tilladelse til at anvende genmodificerede afgrøder skal træffes på baggrund af en sundheds- og miljømæssig risikovurdering, som fastsat i GMO-forordningen. Da den sundheds- og miljømæssige vurdering af majs 1507x59122 ikke giver danske og internationale eksperter anledning til bemærkninger, har regeringen ingen fagligt begrundede indvendinger imod godkendelsen.

Regeringen agter på den baggrund at tilslutte sig forslaget.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen 6. kt./HBO/BICB/3.1/2.1

Sagsnr. 2009-20-24-00285/Dep. sagsnr. 3834

Den 1. februar 2010

FVM 734

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret majs 1507x59122 under Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer (komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om godkendelse af genetisk modificeret majs 1507x59122 i henhold til GMO-forordningen. Godkendelsen vil gælde import og markedsføring af fødevarer, fødevaringredienser og foder, der indeholder eller er fremstillet af majs 1507x59122, samt anvendelse af majs til anden industriel brug, undtagen dyrkning. Majs 59122x1507 er fremstillet ved at krydse to genmodificerede majssorter 59122 og 1507. Ved krydsning af de to majssorter kombineres egenskaberne resistens over for visse billelarver, samt resistens over for glufosinat-holdige ukrudtsmidler i krydsningen. De enkelte gensplejsede majs, som indgår i krydsningen, er hver for sig vurderet tidligere og er i forvejen godkendte under GMO-forordningen. Ansøger angiver, at majs 59122x1507 har bedre dyrkningsegenskaber end konventionel majs. Majs 59122x1507 indeholder ikke antibiotikaresistens-markørgener. Formålet med godkendelsen er at tillade import og markedsføring i EU af 1507x59122-majs stammende fra dyrkning i tredjelande. En vedtagelse af forslaget vurderes ikke at ville berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Baggrund

Kommissionen har den 22. januar 2010 fremsendt forslag til beslutning om tilladelse til markedsføring af genetisk modificeret majs 1507x59122 efter reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003 om genmodificerede fødevarer og foder (GMO-forordningen).

Forslaget er fremsat med hjemmel i forordningens artikel 7 og 19.

Forslaget behandles i en forskriftskomiteéprocedure i Den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed (SCoFAH). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, udsteder Kommiss-

sionen beslutningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig imod det. Hvis der er et kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede beslutningen.

Forslaget er sat til afstemning på mødet i den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyrer sundhed (SCoFCAH) den 9.-10. februar 2010.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens holdning, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

I maj 2005 indsendte Dow AgroSciences Europe en ansøgning om godkendelse af majs 1507x59122 til fødevare- og foderbrug (ikke dyrkning) i henhold til reglerne i GMO-forordningen.

Majs 59122x1507 er fremstillet ved at krydse to genmodificerede majssorter 59122 og 1507. Majs 59122 er tilføjet de tre gener cry34Ab1, cry35Ab1 og pat. Majs 1507 har fået indsat generne cry1F og pat. Begge majstyper er som følge af de nye gener resistente over for visse billearver og glufosinat-holdige ukrudtsmidler. Ved krydsning af de to majssorter er egenskaberne kombineret. Både majs 59122 og majs 1507 er allerede godkendte under GMO-forordningen. Ansøger angiver, at majs 59122x1507 har bedre dyrkningsegenskaber end konventionel majs. Majs 59122x1507 indeholder ikke antibiotikaresistens-markørgener.

Tilladelsen vil omfatte majskeer fra 1507x59122 samt krydsninger af 1507x59122 med konventionelle ikke-genmodificerede majskeer. Ansøgningen omfatter ikke dyrkning af majs i EU.

Den sundheds- og ernæringsmæssige kvalitet af majs 1507x59122 adskiller sig ifølge ansøgningen ikke fra konventionel (ikke genmodificeret) majs. Udover dokumentation for den sundheds- og ernæringsmæssige kvalitet af majs, var ansøgningen i henhold til reglerne ledsaget af et forslag til miljømæssig overvågning.

Godkendelsens omfang

Beslutningsforslaget lægger op til, at der gives tilladelse til import og markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af majs 1507x59122. Ifølge Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritets (EFSA) udtalelse kan majskeer fra den genmodificerede majs anvendes til fødevare- og foderbrug på samme måde som konventionelle majskeer,

det vil sige både som hele kerner og i forarbejdet form. Godkendelsen omfatter også tilladelse til industriel forarbejdning, men ikke til dyrkning af majs i EU.

I henhold til GMO-forordningen må godkendte genmodificerede planter krydses med konventionelle ikke-genmodificerede planter til frembringelse af nye sorter uden, at dette kræver speciel godkendelse. Tilladelsen vil derfor omfatte 1507x59122 samt majs fra efterfølgende krydsninger heraf med konventionelle ikke-gensplejede majs.

Markedsføringen af majs vil kunne ske fra datoen for en eventuel beslutning om godkendelse. Beslutningen vil gælde i 10 år fra denne dato.

Mærkning

Produkter til fødevarer- eller foderbrug, der indeholder, består af eller er fremstillet af majs 1507x59122 skal i henhold til forslaget mærkes til den endelige forbruger med ”genetisk modificeret majs” eller ”fremstillet af genetisk modificeret majs”.

Sætningen ”ikke til dyrkning” skal angives i mærkningen på produktet og i følgedokumenterne til foder og produkter til anden industriel anvendelse, som indeholder spiredygtige majs-kerner af 1507x59122. Denne sætning skal ikke fremgå af mærkningen på tilsvarende fødevarer.

Miljømæssig overvågning

Ifølge den miljømæssige overvågningsplan skal ansøgeren via de etablerede netværk af industri-organisationer sørge for, at der indsamles oplysninger om potentielle uønskede effekter af markedsføringen, at der tages passende forholdsregler for at forhindre spild af spiredygtige kerner med videre i henhold til den generelle plan for miljømæssig overvågning af genmodificeret majs. Det påhviler ansøgeren at afrapportere herom til Kommissionen.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

En vedtagelse af forslaget kræver ikke implementering og har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark, idet området overordnet er reguleret af en forordning, og dermed er reglerne umiddelbart anvendelige i Danmark. De enkelte beslutninger er rettet til bestemte virksomheder og umiddelbart gældende for disse.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Med hensyn til de sundheds- og miljømæssige konsekvenser af anvendelsen af majs 1507x59122 konkluderer den Europæiske Fødevarer-sikkerhedsautoritet (EFSA) i udtalelse af

6. maj 2009, at majsen er lige så sikker at anvende som konventionelle majs. Der er ifølge den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) ikke noget, der tyder på, at majs 1507x59122 har negative konsekvenser for menneskers og dyrs sundhed eller for miljøet ved de påtænkte anvendelser.

Fødevarer instituttet ved DTU har ligeledes vurderet det fremsendte ansøgningsmateriale. Instituttet har konkluderet, at majsen ikke giver anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder, og at den ernæringsmæssigt set er ækvivalent med ikke-genmodificeret majs. Undersøgelser af de dannede proteiner tyder ikke på, at disse er sundhedsmæssigt problematiske.

Miljøstyrelsen har i forbindelse med den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritets (EFSA) høring af miljømyndighederne, forud for offentliggørelsen af den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritets (EFSA) udtalelse, sendt sagen til de danske eksperter i Plantedirektoratet, Fødevarer instituttet ved DTU og Danmarks Miljøundersøgelser, som samlet har vurderet, at der ikke vil være miljømæssige konsekvenser ved import af majs 1507x59122, når de anvendes til andre formål end dyrkning.

På den baggrund skønnes forslaget ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark

Høring

Sagen har været i høring via høringsportalen, og der er indkommet følgende bemærkninger:

DI Fødevarer anbefaler, at ansøgningen imødekommes uden forsinkelse. Organisationen baserer sin udtalelse på den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritets (EFSA) positive udtalelse.

Biodynamiske Forbrugersammenslutning opfordrer til, at Danmark stemmer imod forslaget. Foreningen er ikke enig i den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritets (EFSA) risikovurdering af, at den genmodificerede majs er lige så sikker at spise som ikke-genmodificeret majs. Dyreforsøg har ifølge foreningen igen og igen vist, at GMO-foder har negative virkninger på dyrenes organer. Desuden anføres det, at det er naturvidenskabeligt bevist ved billeddannende metoder, at der er forskel på GMO-planter og andre planter. Foreningen mener, at genmodificerede madvarer er af ringe kvalitet, og at det er en af grundene til, at mange amerikanere er så umanerligt tykke og fede.

Økologisk Landsforening og Foreningen for Biodynamisk Jordbrug har afgivet enslydende høringssvar, hvori de opfordrer til at stemme imod forslaget. En godkendelse vil ifølge de to foreninger bidrage til at øge risikoen for forurening af såvel økologiske, biodynamiske som konventionelle fødevarer, afgrøder og dyrkningsarealer. Erfaringer fra mange lande viser ifølge foreningerne, at en effektiv adskillelse af GMO og ikke-GMO i længden ikke er mulig. Foreningerne mener ikke, at et firmas ønske om tilladelse til markedsføring af dets GMO-produkt står i et rimeligt forhold til de risici, der kan være for mennesker og dyr.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at afgørelser vedrørende tilladelse til at anvende genmodificerede afgrøder skal træffes på baggrund af en sundheds- og miljømæssig risikovurdering, som fastsat i GMO-forordningen.

Da den sundheds- og miljømæssige vurdering af majs 1507x59122 ikke giver danske og internationale eksperter anledning til bemærkninger, har regeringen ingen fagligt begrundede indvendinger imod godkendelsen. I forlængelse heraf skal ansøgningen om godkendelse af majs 1507x59122 også ses i lyset af, at stigende foderpriser i EU vil have negative konsekvenser for husdyrproduktionen. Regeringen er af den holdning, at muligheden for at importere genmodificeret majs og soja til EU bør udnyttes fuldt ud inden for EU's eksisterende lovgivninger. Regeringen kan således støtte forslaget.

Det bemærkes, at godkendelsen udelukkende omfatter tilladelse til import, forarbejdning og fødevare-/foderbrug af 1507x59122-majs i EU. Da der ikke er tale om tilladelse til dyrkning, vil godkendelsen ikke have betydning for spredning til økologiske, biodynamiske eller konventionelle fødevarer, afgrøder og dyrkningsarealer.

Det kan ikke udelukkes, at der vil kunne forekomme 1507x59122-majsplanter som følge af frøspild i forbindelse med håndteringen af importerede majsplanter. Da majsplanter imidlertid har ringe overlevelsessevne i jorden, og blandt andet som følge heraf kun sjældent optræder som spildplanteukrudt under europæiske forhold, vurderes spild af 1507x59122-majsplanter ikke at ville udgøre noget problem.

Vedrørende høringssvaret fra Biodynamisk Forbrugersammenslutning kan bemærkes, at de forskelle, der af og til ses i dyreforsøg, bliver vurderet i forhold til, om de har betydning for dyrenes sundhed. De forskelle, der har været fundet på enkelte parametre, har ligget inden for de normale værdier for den type dyr, der er anvendt i forsøget og/eller er vurderet til ikke at have nogen sundhedsmæssig betydning. DTU Fødevareinstituttet gør desuden opmærksom på, at en forskel ikke nødvendigvis betyder, at de genmodificerede produkter er dårligere end de ikke-genmodificerede. Dette gælder også vedrørende de såkaldte billeddannende metoder, som ifølge DTU Fødevareinstituttet ikke har nogen bevist relation til sundheden af produkterne.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger ikke oplysninger om andre landes holdninger til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.